

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет туризму

Кафедра туризмознавства і краєзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Конкурентоспроможність у сфері туризму

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Освітня програма «Туризм»

Спеціальність 242 «Туризм і рекреація»

Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

Затверджено на засіданні кафедри
туризмознавства і краєзнавства
Протокол № 1 від “25” 08_2025 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Програмні компетентності та результати навчання
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Конкурентоспроможність у сфері туризму
Викладач (-і)	Худик Наталія Іванівна, викладачка кафедри туризмознавства і краєзнавства
Контактний телефон викладача	+380938138674
E-mail викладача	Худик Наталія Іванівна – nataliia.khudyk@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/fcdda62ed418253dd386
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді кафедри
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Навчальна дисципліна «Конкурентоспроможність у сфері туризму» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань і практичних навичок щодо забезпечення та підвищення конкурентоспроможності суб'єктів туристичної діяльності. Особлива увага приділяється управлінню конкурентними позиціями туристичних підприємств, розробленню стратегій розвитку, підвищенню якості послуг, інноваціям, брендингу та адаптації до змін ринкового середовища. Вивчення дисципліни сприяє формуванню у студентів здатності аналізувати ринок туристичних послуг, оцінювати конкурентний потенціал підприємства та розробляти практичні рекомендації щодо зміцнення його позицій у конкурентному середовищі.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Мета дисципліни – полягає у формуванні здобувачами вищої освіти системного розуміння сутності конкурентоспроможності у сфері туризму та набуття практичних навичок аналізу, оцінювання й підвищення конкурентних позицій туристичних підприємств в умовах динамічного ринкового середовища. Завдання курсу: • розкрити теоретичні основи конкурентоспроможності та її роль у забезпеченні ефективного функціонування туристичних підприємств; • ознайомити студентів з особливостями конкурентного середовища на ринку туристичних послуг та чинниками його формування; • сформувати навички аналізу та оцінювання конкурентних позицій туристичних підприємств; • навчити визначати та формувати конкурентні переваги з урахуванням якості послуг, інновацій, брендингу та сервісу; • розвинути здатність розробляти практичні рекомендації та стратегії щодо підвищення конкурентоспроможності суб'єктів туристичної діяльності. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: • сутність, зміст і значення конкурентоспроможності у сфері туризму; • основні чинники формування конкурентних переваг туристичних підприємств;	

- особливості конкурентного середовища ринку туристичних послуг;
- методи оцінювання конкурентоспроможності туристичного підприємства;
- основні підходи та стратегії підвищення конкурентоспроможності у сфері туризму.

вміти:

- аналізувати конкурентне середовище туристичного ринку;
- оцінювати конкурентні позиції туристичного підприємства;
- визначати сильні та слабкі сторони підприємства в умовах конкуренції;
- розробляти заходи щодо формування конкурентних переваг туристичного підприємства;
- обґрунтовувати управлінські рішення щодо підвищення конкурентоспроможності підприємств індустрії туризму.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

K04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу;

K06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

K08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;

K09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми;

Спеціальні (фахові) компетентності:

K15. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності;

K18. Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління;

K21. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту;

K27. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації.

Програмні результати навчання:

ПР10. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна);

ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання;

ПР22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни – 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	10
семінарські заняття / практичні / лабораторні	20
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
5	242 «Туризм і рекреація»	3	Вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб

Тема 1. Сутність і роль конкурентоспроможності в діяльності туристичного підприємства.	2	2	6
Тема 2. Особливості конкурентного середовища ринку туристичних послуг.	2	2	6
Тема 3. Чинники та критерії конкурентоспроможності туристичного продукту.	2	2	6
Тема 4. Механізми та етапи управління конкурентоспроможністю туристичного підприємства.	0	2	6
Тема 5. Конкурентні стратегії підприємств сфери туризму.	2	2	6
Тема 6. Створення та впровадження програм підвищення конкурентоспроможності в туризмі.	0	2	6
Тема 7. Ефективність сучасних моделей підвищення конкурентоспроможності туристичного підприємства.	2	2	6
Тема 8. Механізми державного регулювання конкуренції в туризмі.	0	2	6
Тема 9. Аналіз конкурентоспроможності туристичних підприємств на світовому ринку.	0	2	6
Тема 10. Вплив глобальних трендів і змін попиту на конкурентоспроможність туристичного бізнесу.	0	2	6
ЗАГ.:	10	20	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання курсу	Форми контролю знань студентів: • поточний; • підсумковий семестровий (залік). Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться у відповідну національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F). Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях. Оцінки у національній шкалі («відмінно» – 5, «добре» – 4, «задовільно» – 3, «незадовільно» – 2), отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи (питома вага оцінки – 40%). Індивідуальне завдання - (питома вага оцінки – 30%).
-----------------------------------	---

	Самостійна робота передбачає перевірку самостійної роботи студентів в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних знань курсу. Завдання формуються індивідуально для студента. Питома вага оцінки – 30%.
Вимоги до письмової роботи	Студенти денної форми навчання виконують індивідуальне наукове дослідницьке завдання і здають його на 10-му занятті практичного курсу. Питома вага оцінки – 30%. Студенти заочної форми – за 10 днів до початку сесії. Робота виконується у електронному вигляді.
Практичні заняття	Поточні оцінки, які отримуються під час практичних занять, сумуються.

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf).
Відвідування занять	Відвідування занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях.
Неформальна освіта	Зараховуються як підсумковий контроль, результати онлайн курсів на платформах Coursera, Prometheus, Зрозуміло!, які відповідають програмі навчальної дисципліни. Рекомендовані: «Управління організацією» (https://prometheus.org.ua/prometheus-free/management-of-the-organization/) «Підприємництво: хто Ваш клієнт?» (https://surl.li/imygnb) «Як будувати бізнес онлайн» (https://surl.li/tangjh) «Управління проектами: Основи успіху» (https://www.coursera.org/learn/project-management-basics)

8. Рекомендована література

1. Воронкова А. Є. Стратегічне керування конкурентоспроможним потенціалом підприємства: діагностика й організація: монограф. Луганськ: ЧП, 2020. 315 с.
2. Грановська В.Г., Крикунова В.М. Економіка туризму: навчальний посібник. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 316 с.
3. Дмитрієв І.А., Кирчата І.М. Конкурентоспроможність підприємства: навчальний посібник. Х.: ФОП Бровін О.В., 2020. 340 с.
4. Леськів Г. З., Франчук В. І., Левків Г. Я., Гобела В. В. Управління конкурентоспроможністю підприємства : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 220 с.
5. Стойко І.І. Шерстюк Р.П. Управління конкурентоспроможністю (Програма, курс лекцій, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, термінологічний

словник, тести). Навч.-метод. посібник. Тернопіль: ТНТУ імені Івана Пулюя, 2021. 156 с.

6. Юхименко П. Конкурентоспроможність підприємства: підручник. Вид: ЦУЛ, 2021. 320 с.

*Худик Н.І., викладачка кафедри туризмознавства і
краєзнавства*